

## M.Lib.Sci. Semester-2 Examination

Lib.-508

Information Processing

April-2024

Time : 1-15 Hours]

[Max. Marks : 35

પ્ર. ૧ નિર્દેશીકરણની વિભાવના સમજાવો, તેના કાર્યો અને પ્રક્રિયા જણાવો અને ઓટોમેટેડ નિર્દેશીકરણ પદ્ધતિની વિગતવાર ચર્ચા યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે કરો.

15

અથવા

1. માહિતી પુનઃપ્રાપ્તિ પ્રણાલીને વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેની જરૂરિયાત, ઉદ્દેશ્યો અને પ્રકારોનું વિગતવાર વર્ણન કરો.
2. પોસ્ટ-સમન્વિત નિર્દેશીકરણ અને પૂર્વ-સમન્વિત નિર્દેશીકરણ વચ્ચેનો તફાવત ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.

પ્ર. ૨ નીચેના પૈકી કોઈ પણ બે વિષે ટૂંકનોંધ લખો.

10

- (1) મેટાડેટા એટલે શું? વિવિધ મેટાડેટા વિષે સંક્ષિપ્તમાં જણાવો
- (2) માહિતી પુનઃપ્રાપ્તિ પ્રોટોકોલ Z39.50 વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (3) આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ અને એક્સપર્ટ સિસ્ટમ વિશે સંક્ષિપ્તમાં સમજાવો.

પ્ર. ૩ અંગ્રેજી વર્ઝન પ્રમાણે.

10

English Version

Q.1 Explain the concept of indexing, state its functions and process and discuss automated indexing method in detail with suitable example.

15

OR

- Q. 1 1. Define information retrieval system and describe in detail its need, objectives and types.
2. Explain the difference between pre-coordinate Indexing and Post-coordinate Indexing with examples.

Q. 2 Write short note on any Two from the following.

10

- (1) What is metadata? Explain in brief about various metadata
- (2) Discuss in detail about Information Retrieval Protocol Z39.50.
- (3) Briefly explain about Artificial Intelligence and Expert System.

Q. 3 Select and write the correct answer from following multiple choice questions

10

1. Who used the word Thesaurus with reference to information retrieval for first time in 1957

- |                    |                     |
|--------------------|---------------------|
| (a) Helen Brownson | (b) Neena E. Browne |
| (c) J. D. Brown    | (d) Ankel Brownson  |

PTO

2. The concept of 'Stop word' list is relevant in the context of
  - (a) Indexing Subsystem
  - (b) Keyword Indexing
  - (c) Citation Indexing
  - (d) Chain Indexing
3. The technique "Terminal digit posting" is used in
  - (a) PRECIS
  - (b) KWOC
  - (c) UNITERM
  - (d) Web Indexing
4. The concept of 'Paperless Society' was first given by..
  - (a) Derik Austin
  - (b) J. H. Shera
  - (c) F. W. Lancaster
  - (d) Morris F. Taube
5. Example of Online Information Retrieval System are:
  - (a) Dialog
  - (b) CAS
  - (c) Medline
  - (d) All of the above
6. Post-co-ordinate index over course difficulties created by
  - (a) Fixed citation order
  - (b) Synonymous terms
  - (c) Time taken in searching
  - (d) Anonymous terms
7. Third step under POPSI is known as:
  - (a) Short display
  - (b) Display of component
  - (c) Selection of approach term
  - (d) Display of subject index entries
8. Controlled vocabularies also typically handle the problem of ..... .
  - (a) Synonyms
  - (b) Polysemes
  - (c) Homographs
  - (d) None of these
9. 'Truncation' is a technique used in
  - (a) Cataloguing
  - (b) Classification
  - (c) Reference service
  - (d) Online information retrieval.
10. The idea of citation indexing first originated in the field of ...
  - (a) Social Science
  - (b) Science
  - (c) Law
  - (d) Medical Science

-----X-----